

Learning & Teaching our way to Shevuos

(1) מחזור לחג השבועות- תפילת שמונה עשרה

אַלְקִינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹוא... בְּיוֹם חַג הַשְּׁבִיעוֹת הַזֶּה זְמַן מִתַּן תּוֹרַתְנוּ וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.

(2) רמב"ם (ספר המצות, עשה #יא)

מצוה יא - היא שצונו ללמוד חכמת התורה וללמדה וזהו שנקרא תלמוד תורה והוא אמרו ושנתתם לבניך ולשון ספרי לבניך אלו תלמידיך וכן אתה מוצא בכל מקום שהתלמידים קרוים בנים שנאמר ויצאו בני הנביאים:

(3) שו"ע או"ח סימן מז סעיף ג-ד

(ג) הכותב בדברי תורה, אע"פ שאינו קורא, צריך לברך. (ד) המהרהר בדברי תורה, אינו צריך לברך. הגה: וה"ה דיכול לפסוק דין בלא נתינת טעם לדבריו (ר"ן פ"ק דשבת ופ' כל הצלמים כתב דהוי כהרהור).

(4) משנה ברורה סימן מז ס"ק ד

(ד) הכותב - ס"ל דכתיבה עדיף מהרהור והטעם י"א משום דעביד מעשה וי"א דדרך הכותב להוציא תיבות מפיו כשעת הכתיבה:

(5) מפניני הרב (עמוד כז)

עיי' שו"ע (סי' מ"ז ס"ד) שהמהרהר בדברי תורה אין צריך לברך. ועיי"ש בביאור הגר"א שהקשה על זה, דהלא ההרהור הדברי תורה הוא גם כן מצוה, וכדכתיב, והגית בו יומם ולילה. וביאר הזה רבנו, שלדעת הרמב"ם במנין המצוות שני חלקים יש למצות תלמוד תורה, ללמוד וללמד, והלומד ע"י הרהור הרי איננו מקיים את המצוה בשלמותה, שהרי ע"י הרהור, לא ניתן ללמד לאחרים, ואין בידו אלא הקיום האחד של ללמוד, בלי הקיום השני של ללמד, ועל עשיית מצוה שלא בשלמותה לא תקנו ברכה.

(6) משנה מסכת אבות פרק ב משנה ח

רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לך נוצרת.

(7) עבודת ישראל (קדו'נין)

רבן יוחנן בן זכאי הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך. נדקדק בזה המאמר אמאי לא יחזיק טובה, ומאי נתינת טעם בדבר כי לך נוצרת, אדרבה טובה גמורה היא שהטיבו השי"ת להשלים פעלו אשר לדבר זה נפעל ונברא...אלא דהכי פירושו, דרומז שאל יחזיק הטובה הוא התורה שלמד לעצמו, רק ילמוד לאחרים גם כן. וזהו אומר כי לך נוצרת...רומז הכתוב (איוב ה, ז) אדם לע'מיל' יולד, ר"ת ל'למוד ע'ל מ'ינת ל'למד:

(8) מסכת תענית דף ז עמוד א

אמר רבי חנינא, הרבה למדתי מרבתי, ומחבירי יותר מרבתי, ומתלמידי יותר מכולם.

(9) ליקוטי מוהר"ן (מהדורא קמא, סי' קס"ו)

כְּשֶׁהָעוֹלָם אֶצֶל הַצַּדִּיק אֲזוּ יֵשׁ לוֹ מְשָׁלָה, פִּי אֶלִישֶׁע פָּעַם נִכְתַּב עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹקִים וּפָעַם אֶלִישֶׁע סָתָם. וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֹנֶם לְבִרְכָה (זהר ב'שלח מ"ד): 'כְּשֶׁהָיוּ בְּנֵי הַנְּבִיאִים אֶצְלוֹ הָיָה נִקְרָא אִישׁ הָאֱלֹקִים, וּכְשֶׁהָיָה לְבָדוּ נִקְרָא אֶלִישֶׁע סָתָם:

(10) אגרא דכלה (פרשת מטות)

וירמוז עוד על פי מה ששמעתי מדברי אדמו"ר קדוש עליון פום ממלל רברבן הרב הק' המפורסם מהריעי"ץ מ"כ בק"ק לובלין זצוק"ל, שהנה האיש הנלבב אשר אליו יאספו חרדים לדבר ה' לשמוע מפיו דברי תורה, כשמוזמין לו הש"י שכליות בתורה, יוכל להיות שאין זה בזכותו, רק זכות האנשים הנאספים, כי הבורא משפיע לו הדבר תורה והשכליות הנצרכים לנשמות הנאספים, כמו שהבורא מזמין לעשיר הון רב לפרנס כמה עניים, והוא אינו רק כגבאי צדקה בגזירת היוצר והבן, ולכן המשכיל לא יבוא לו התפארות מזה.

(11) רמב"ם (הל' תלמוד תורה, ה:ג)

(יג) התלמידים מוסיפין חכמת הרב ומרחיבין לבו אמרו חכמים הרבה חכמה למדתי מרבתי ויותר מחבירי ומתלמידי יותר מכולם וכשם שעץ קטן מדליק את הגדול כך תלמיד קטן מחדד הרב עד שיוציא ממנו בשאלותיו חכמה מפוארה:

(12) קהלת רבה פרשה יא פסקה ה

רבי עקיבא אומר שנים עשר אלפים תלמידים היו לי מגבת ועד אנטיפרס וכולן מתו בחיי בין פסח לעצרת ובסוף העמידו לי שבעה ואלו הן רבי יהודה ורבי נחמיה ורבי מאיר ורבי יוסי ורבי שמעון בן יוחאי ורבי אליעזר בנו של ריה"ג ורבי יוחנן הסנדלר אמר להם הראשונים לא מתו אלא מפני שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה אתם לא תהיו כן מיד עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה.

(13) צבי לצדיק (מועדים אייר מאמר ג' סימן י')

והענין הוא, שתלמידים הראשונים לא היו רוצים להנות זה לזה בתורה מחמת שנאה, ולא היה מכלה כל אחד ואחד לחבירו מה שיוודע וקיבל מרבו מפני השנאה שביניהם, וממילא מובן המכשלה הגדולה שיצא מזה, אחר שכל עיקר בחינת תורה שבעל פה נסמכת על המקבלים איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה, ואחר כי חיים הם למוצאייהם כתיב, והם עשו להיפך בחינת החיים המובטח למוצאייהם.

(14) ספרא (תורת כהנים) פרשת קדשים פרק ד

ואהבת לרעך כמוך רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה.

(15) מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א

תניא שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים אם שותין שניהם מתים ואם שותה אחד מהן מגיע לישוב דרש בן פטורא מוטב שישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חבירו עד שבא רבי עקיבא ולימד וחי אחיך עמך חייך קודמים לחיי חבירך.

(16) תורת משה (סופר) פרשת קדושים

אבל בחיי נצחיי דהיינו בלימוד התורה, חייב ללמד אחדים אפילו הוא מבטל עצמו מלימודו, מכל מקום חייב ללמד עם אחרים, וכל כן אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה, דבענין לימוד התורה הוא כלל גדול לאהוב חבירו כמוך, ומכל מקופ לא אמר רק כמוך, כי על ידי זה שמלמד לאחרים גם הוא עושה מצוה ומזכה עצמו ושניהם שוים.

(17) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף טו עמוד ב (וכן במסכת מועד קטן דף יז עמוד א)

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי דכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו.

(18) הקדמה לספר הפלאה (פתחא זעירא, אות מג)

אחז"ל בחגיגה דף ט"ו אר"י תורה יבקשו מפיהו כ' מלאך ה' צבאות הוא אם דומה הרב למלאך ה' צבאו' תורה יבקשו מפיהו וכו'. גר' הא דדימה אותו למלאך ענינו דכתיב ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה כי האדם נקרא מלאך ע"י עסקו בתורה הוא מתעלה בכל יום ממדרגה למדרגה כדכתיב יום ליום יביע אומר וגו' והמלאכים נקראים עומדים שעומדים במדרגה אחת כשעה שנבראו... וכוונת ר' יוחנן שהרב בשעה שמלמד לתלמידיו ישים כל מגמת פניו להעלות את תלמידיו ולהסבירם בפנים יפות ולא יחשוב באותו שעה תועלת עליות עצמו כי חשבו עליות עצמו הוא מניעת עליות תלמידיו וצריך להיות באותו שעה כמלאך הנקרא עומד ולא יחשוב הרב כי בזה יתמעט חכמתו.

(19) Reb Shraga Feivel (pg 82-83)-

Do you know what mesiras nefesh is? You probably think of mesiras nefesh as being burned at the stake to sanctify 's Name. That is mesiras haguf. I could have stayed in Slabodka and spent my life going through Shas many times. And instead I came to America and spent my days collecting tomatoes from the Jewish farmers around New Haven so the boys would have something to eat. That is mesiras hanefesh.

(20) מסכת סוטה דף י עמוד א-ב

ויקרא שם בשם ה' אל עולם אמר ריש לקיש אל תיקרי ויקרא אלא ויקריא מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עובר ושב כיצד לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו אמר להם וכי משלי אכלתם משל אלהי עולם אכלתם הודו ושבתו וברכו למי שאמר והיה העולם.